

מתן תעודת ליצורני חלב ביישובי עוטף עזה, נוכח מלחמת עזה (חרבות ברזל), ותיקון

החלטת ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטת הממשלה מס' 462 מיום 20.4.2023, שעניינה 'תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2023-2024 ותיקון החלטות ממשלה' (להלן – **החלטת הממשלה**), ובמטרה להוסיף ולחזק את החוסן האזרחי והאוכלוסייה החקלאית ביישובי עוטף עזה, אשר נפגעה פגיעה קשה במתקפה הרצחנית של החמאס על מדינת ישראל שהחלה ביום 7 באוקטובר 2023, כדלקמן:

1. לתקן את סעיף 2.9 ב להחלטת הממשלה כך-

א. לאחר המילים "אשר מייצרים את מכסתם ברפתות הממוקמות ביישובי עוטף עזה" יבוא "או שהם יישוב מיישובי עוטף עזה או יחידים המתגוררים בישוב כאמור במשך 12 חודשים רצופים עד ליום 7.10.23, אף אם החלב אינו מיוצר במשקם.";

ב. בפסקה המתחילה במילים "התוספת כאמור", במקום "בשיעור של 10% יבוא "בשיעור של לפחות 10%".

דברי הסבר

רקע כללי

ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7.10.2023) בבוקר החלה מתקפת טרור רצחנית מרצועת עזה על מדינת ישראל. נוכח המתקפה האמורה, הכריז שר הביטחון על מצב מיוחד בעורף ברדיוס של 80-0 ק"מ מרצועת עזה, בהתאם לסמכותו לפי סעיף 9(ג) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951. בהמשך, הורחבה ההכרזה על המצב המיוחד לשטחי מדינת ישראל כולה. ההכרזה אושרה בוועדת החוץ והביטחון, והיא מוארכת מעת לעת בהתאם למצב השורר במדינה.

נוסף על האמור, הקבינט המדיני-ביטחוני הכריז על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה, והוכרז בצה"ל על מבצע "חרבות ברזל".

במהלך מתקפת הטרור נפגעו פגיעה קשה גם רפתות ומכוני חליבה המצויים ביישובי עוטף עזה.

נוכח האמור לעיל, ובמטרה לשקם את יצרני החלב מיישובי עוטף עזה, מוצע לתקן את החלטת הממשלה מס' 462, באופן שינחה את שר החקלאות ופיתוח הכפר לקבוע בתקנות תוספת מכסת חלב גבוהה יותר ליצרני חלב מיישובי עוטף עזה לעומת יצרני חלב אחרים, אם יוחלט על קביעת תוספת מכסה רוחבית לכלל יצרני החלב. בהתאם להחלטתה ממשלה האמורה, תוספת מכסה כאמור ניתנת כיום ליצרני חלב אשר מייצרים את מכסתם ברפתות הממוקמות ביישובי עוטף עזה. בהתאם לתיקון המוצע, תוספת כאמור תקבע גם גם ליצרנים שהם יישוב מיישובי עוטף עזה או שהם יחידים המתגוררים 12 חודשים רצופים עד ליום 7.10.23 ביישוב כאמור, אף אם החלב אינו מיוצר במשקם. זאת במטרה לשקם את הכלכלה ולחזק את התושבים מיישובי עוטף עזה. בהקשר זה יוער כי לפי חוק תכנון משק החלב, התשע"א-2011 (להלן – החוק) ובהתאם לתקנות תכנון משק החלב (קביעת מכסות חלב), התשע"ד-2014 (להלן – תקנות קביעת מכסות), ייצור מכסה כאמור מתאפשר רק אם היצרנים מייצרים את מכסתם במסגרת שותפות שניתן לגביה היתר לפי החוק ולפי תקנות קביעת מכסות או במסגרת היתר לייצור מכסה במשקו של יצרן אחר לפי תקנות קביעת מכסות (להלן – אומנה). כן יובהר כי ייצור חלב במסגרת שותפות או במסגרת אומנה בשל נסיבות וטרינריות כפוף למגבלות של מרחק בין הרפת בה מיוצר החלב לבין משקו של היצרן, וכי ייצור חלב במסגרת אומנה מתאפשר באופן זמני בלבד, כך שבטווח הארוך תוספת המכסה תיוצר כולה ביישובי עוטף עזה או בסמוך אליהם, בהתאם לכללי השותפויות הקבועים בתקנות מכסות החלב.

נוסף על האמור לעיל, מוצע לתקן את החלטת הממשלה מס' 462 באופן שיאפשר מתן תוספת מכסה ליצרנים כאמור מעבר לזו שניתנת ליצרנים אחרים בשיעור גבוה מזה הקבוע היום, ככל שיוחלט על קביעת תוספת מכסה רוחבית ליצרני חלב בקר קיימים.

להשלמת התמונה יודגש כי ביום 5.12.2023 פורסם צו תכנון משק החלב (קביעת היקף הייצור המקומי הכולל לשנת 2024), התשפ"ד-2023 ולפיו, מכסת חלב בקר לשנת 2024 גדלה בכ- 45 מיליון ליטרים. כעת על שר החקלאות ופיתוח הכפר להתקין תקנות בעניין קביעת תוספת המכסה האמורה, ומכאן הצורך לדון בתיקון המוצע להחלטת הממשלה מס' 462 בדחיפות.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי. ההצעה נוגעת רק לסמכותו של שר החקלאות ופיתוח הכפר.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 2017, מיום 21.9.2014 ;

החלטת ממשלה מס' 4328, מיום 2.12.2018 ;

החלטת ממשלה מס' 566, מיום 22.11.2020 ;

החלטת ממשלה מס' 462, מיום 20.4.2023.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת מטעם היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה.

סיווגים

סיווג ראשי : 01ביצועי ;

תחום פעולה עיקרי : 02 חברה וכלכלה ;

חתימת השר המגיש

מגיש : שר החקלאות ופיתוח הכפר

ט"ז בטבת התשפ"ד
28 בדצמבר 2023

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
הלשכה המשפטית

ט"ז טבת, תשפ"ד

28 דצמבר, 2023

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

מתן עדיפות בקביעת תוספת מכסת חלב בקר ליצרנים קיימים ביישובי עוטף עזה גם ליצרנים שהם יישוב מיישובי עוטף או שהם יחידים המתגוררים בישוב כאמור במשך 12 חודשים רצופים עד ליום 7.10.23, אף אם החלב אינו מיוצר במשקם, וקביעה כי תוספת מכסה כאמור יכולה להיות בשיעור גבוה מזה הקבוע כיום, ותיקון החלטת ממשלה.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

לפי סעיף 4 לחוק תכנון משק החלב, התשע"א-2011 (להלן – **החוק**), על שר החקלאות ופיתוח הכפר (להלן – **השר**) לקבוע בצו, מדי שנה, את היקף הייצור המקומי הכולל של חלב לאותה השנה, לכלל היצרנים (להלן – **היקף הייצור הכולל**). סעיף 12(א)(1) לחוק מסמיך את השר לקבוע, בין היתר, עקרונות כלליים ואמות מידה לחלוקה ולקביעה של מכסות חלב ליצרנים קיימים.

במסגרת החלטת הממשלה מס' 462, מיום 20.4.2023, שעניינה 'תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2023-2024 ותיקון החלטת ממשלה' (להלן – **החלטת הממשלה**), השר הונחה, בין היתר, לפעול במסגרת סמכותו ולקבוע כי ליצרני חלב בקר קיימים המייצרים את מכסתם ברפתות הממוקמות ביישובי עוטף עזה, תקבע תוספת מכסה אם יוחלט על קביעת תוספת מכסה רוחבית לכלל יצרני החלב. עוד נקבע בהחלטת הממשלה כי תוספת כאמור תהיה בשיעור של 10% ביחס לתוספת שתקבע ליצרנים המתגוררים באזור עדיפות לאומית כמשמעותו בהחלטת הממשלה מס' 1371 מיום 10.4.2022.

ביום 28.11.2023 השר חתם על צו תכנון משק החלב (קביעת היקף הייצור המקומי הכולל לשנת 2024), התשפ"ד-2023 ולפיו, היקף הייצור הכולל של חלב בקר גדל בכ-45 מיליון ליטרים לעומת שנת 2023. בהתאם להחלטת הממשלה, נוכח הגדלת היקף הייצור הכולל של חלב בקר, על השר לפעול לעיגון הוראה בדבר מתן עדיפות בקביעת תוספת המכסה האמורה ליצרנים אשר מייצרים את מכסתם ברפתות הממוקמות ביישובי עוטף עזה.

נוכח הפגיעה הקשה ביצרני חלב בקר ביישובי עוטף עזה כתוצאה ממתקפת הטרור הרצחנית על מדינת ישראל שהחלה ביום 7.10.2023, ובמטרה לשקם את יצרני החלב האמורים, השר מבקש לתקן את החלטת הממשלה באופן שתינתן עדיפות בקביעת תוספת המכסה כאמור גם ליצרנים שהם יישוב מיישובי עוטף עזה או שהם יחידים המתגוררים ביישוב כאמור והתגוררו בו במשך 12 חודשים רצופים עד ליום 7.10.23, אף אם החלב אינו מיוצר במשקם. בהקשר זה יוער כי לפי החוק ובהתאם לתקנות תכנון משק החלב (קביעת מכסות חלב), התשע"ד-2014 (להלן – **תקנות קביעת מכסות**), ייצור מכסה כאמור מתאפשר רק אם היצרנים מייצרים את מכסתם במסגרת שותפות שניתן לגביה היתר לפי החוק ולפי תקנות קביעת מכסות או במסגרת היתר לייצור מכסה במשקו של

יצרן אחר לפי תקנות קביעת מכסות (להלן – **אומנה**). עוד יוער כי רק לאחרונה תוקנו תקנות קביעת מכסות, על רקע הפגיעה הקשה ברפתות ובמכוני החליבה המצויים ביישובי עוטף עזה, באופן שהנסיבות בהן ניתן לאשר ייצור במסגרת אומנה הורחבו, כך שוועדת המכסות שהוקמה לפי החוק מוסמכת להתיר ליצרני חלב לייצר את מכסתם, כולה או חלקה, במשקו של אחר אם נפגעה יכולתם להמשיך בייצור החלב במשקיהם, בשל נסיבות בעטיין הוכרז על מצב מיוחד בעורף. כן יובהר כי ייצור חלב במסגרת שותפות או במסגרת אומנה בשל נסיבות וטרינריות כפוף למגבלות של מרחק בין הרפת בה מיוצר החלב לבין משקו של היצרן, וכי ייצור חלב במסגרת אומנה מתאפשר באופן זמני בלבד, כך שבטווח הארוך תוספת המכסה תיוצר כולה ביישובי עוטף עזה או בסמוך אליהם, בהתאם לכללי השותפויות הקבועים בחוק ובתקנות קביעת מכסות.

נוסף על האמור לעיל, מוצע לתקן את החלטת הממשלה באופן שיאפשר מתן תוספת מכסה ליצרנים כאמור בשיעור גבוה מזה הקבוע היום.

תיקון החלטת הממשלה בהתאם למוצע יסייע בשיקומם של יצרני חלב בקר ביישובי עוטף עזה, והוא עולה בקנה אחד עם התכליות שבבסיס החלטת הממשלה ובהן, פיתוח וחיזוק הכלכלה המקומית והאזורית ביישובי עוטף עזה. תכליות המקבלות בעת הזו משנה תוקף.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

נוסח החלטת הממשלה תואם מול הייעוץ המשפטי של משרד ראש הממשלה ואושר על-ידי המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט כלכלי).

עמדת היועצת המשפטית של משרד החקלאות ופיתוח הכפר:

אין מניעה משפטית לאשר את ההצעה.

אפרת ורד, עו"ד

סגנית בכירה ליועצת המשפטית
(שירותים וטרינריים ורגולציה)